

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BARVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Rákóczi-utca 10 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.

— Nyílt-tér garmond sora 40 fillér. —

P Ü N K Ö S D.

Írta: **Gedeon Sándor.**

Pünkösöd van, a Lélek ünnepe! Krisztus egyházának születés napja. Pünkösöd napján, a Szentlélek az apostolokra leszállott és elméjükbe világosságot, szívökbe bátorságot öntött, az apostolok — mint cselekedeteik könyvében olvassuk — azonnal kiléptek a házból, melyben eddig félelemből elzárkózva voltak, és szólni kezdenek különféle nyelveken, amint a Szentlélek adta vala szólniok. — Jeruzsalem piacán emelte fel szavát szent Péter és hirdette a keresztre feszített, de halottaiból dicsőségesen feltámadott názárethi Jézust. — Szavainak hallatára mintegy háromezren állottak hozzájuk, és a megtértek ama kis csapata lett az anyaszentegyház zsongója, mely mint a kálvária tövében kihajtott párányi mustár lüktet fel, de amely a mátyások véréből öntözött s az isteni kegyelem sugarai által melengetve, ápolgatva, terebélyes fává nőtt, melynek a széles világot átölelő, lombos ágai alatt száz és száz milliónyi hívő sereg imádja az üdvözítő Jézust!

Sok és nagy vihar zúgott át azóta ezen egyház felett. A mit a gyűlölet tanácsolni, a felfuráng kigondolni, az erőszak végrehajtani képes volt, mindazt két kézzel felhasználják ellene. A természettudománynak nem annyira buvárai mint lármás vigécci örök világról, örök fejlődésről beszélnek, darvinisták az embert is a véletlen fejlődés művének, az állat és majom származékának hirdetik.

Már a keresztény erkölestant is megtámadják, melyet eddig legalább méltányoltak; az élet egyetlen céljává teszik az élvezetet: az erkölcsöt együgyűségnek gúnyolják, a bűn jogát, a test felszabadítását védik, a családot elavult intézménynek tartják. — A szá-

badság, egyenlőség, testvériség elveit sok állambölcselelő annyira tulhajtja, hogy annak logikai következménye, minden tekintély és rend elvetése. — Mások a történelmet hamisítják meg és az egyházat, mely az európai műveltséget megteremtette, mint a kultúra ellenségét, mint az emberiség haladásának és boldogságának főakadályát tüntetik fel.

Annyi tény, hogy az egyház, mely felett annyiszor kongatták már a vészharangot most is fenáll; és a folytonos küzdelem, melynek kivántéve, csak életerejéről és a Szentlélek örököséről tesz bizonyosságot.

De ahogy a szabadakarattól felruházott ember is, csak a tévelygések megpróbáltatásai után juthat el az igazsághoz, vajjon az örök, az üdvözítő anyaszentegyház képes lenne e a maga örökös, megdönthetetlen, változhatatlan isteni eredetét másként igazolni, mint a kételynek, a tagadásnak, a gúnynak, a gyűlöletnek ellenséges üldözései közt folytonos támadásoknak kitéve, minden gonoszszágnak céltáblájá gyanánt állva és minden támadást kiállva, soha meg nem rendülve, soha nem alkudva és minden gyűlöletet és támadást az örök szeretetet és irgalom égi malasztjával viszonzva?

És minél leleményesebb az emberi ész, minél inkább ejti bámulatba a világot új meg új feltalálások csudáival, — azt az űrt melyet a vallás fölöslegessé tételével okoz, pótolni, kitölteni semmivel sem tudja!

Az élvezetek mesterséges fokozásával csak a lélek kiszáraitását mozditja elő, és a hitétől megrabolt szívben csak az életundort és a kétségbeesést növeli meg.

Hány millió és millió példa iga-

zolja ezt mindennap, de legtöbbször olyan példa amit a lapok föl nem jegyeznek, amiről az emberek tudomást nem vehetnek.

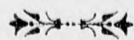
Nagy emberünk halt meg pár héttel ezelőtt, a kit láng eszéért, tudományáért a huszadik század képviselője gyanánt tisztelték épen azok, kik gyűlölik, üldözik az egyházat — és a kik néma dühvel, megszegyenült csalódással vették tudomásul, hogy csak addig volt az övék, míg az ő szolgálataiknak értéke lehetett előtte, de mihelyt a földi lét mesgyéjéhez, határához jutott, meglagadta őket és a szent gyónás után, a vallás, az édes hit igénytelen szolgáljától esedezett feloldozást.

A földi tudományok minden hatalma, a földi hiúságok minden dicsősége semmivé zsugorodik abban az órában, mikor az elköltöző lélek egyedül a hitnek balzsamát, az örök irgalmat hirdető vallás édes vigaszát szomjuhozza.

Ami pedig az egyház, a vallás ellenségeit illeti, csak tülekedjenek, tajtékozzanak tovább! Él a megerősítő és örökös Szentlélek! Fertőztessék meg eszméikkel és erkölcsükkel a kor szellemét, uralmuk, dicsőségük olyan mint a hullámé, mely fölemelt taréjjal szalad neki a sziklának, azt hívén, hogy öszedöntheti, de megtörik a sziklán, és a kevély árból alázatos vízcsapok lesznek, melyek a ledönthetetlen szikla lábaihoz lágyan tapadnak.

A küzdelemnek a haladásért, a felvilágosodásért, a tudományok hódításáért a vége most, a huszadik században is az, a mi volt évezredek előtt:

Visszatérés az Istenhez!

Csak rövid ideig!

A Kobza féle csődraktárban!

1 vég 23 méter vászon 9 kor.-tól feljebb.

1 „ kanavász 8 „ „

Selymek 1 méter 50 fillértől feljebb.

Kartonok „ 40 „ „ „

A képviselőház ülése.

Budapest június 2.

A képviselőház ma délelőtt *Berzeviczy* Albert elnöklésével ülést tartott. — Az elnöki bejelentések után folytatták a kultusztárca vitáját.

Mangra Vazul kifejtette, hogy miért hagyta el a román nemzetiségi pártot és miért lett a munkapárt tagja. Hevesen támadta a román nemzetiségi pártot, amelynek nincs joga a képviselőházban a *románság* nevében beszélni, mert ez a párt nem képviseli azt.

Polónyi Géza volt a következő szónok. Beszélt a szabadkőművesekről, a modern destruktív irány hiveiről, a zsidókról, a liberalizmusról, a klerikalizmusról. Addig-addig beszélt míg az elnök őt is és az őt folyton zavaró *Pető* Sándort is rendre utasította. — *Polónyi* beszéde végén kijelentette, hogy teljesen egyetért a kultusz-miniszter irányelveivel, de tekintettel politikai pártállására a költségvetést nem fogadja el. — Az ülés jóval két óra után ért véget.

A király elutazott.

Budapest, június 1.

A király ma délután 1 órakor Gödöllőről külön udvari vonaton Bécsbe utazott.

Kossuth Ferencz állapota

Budapest június 3.

A legösszintébb részvétellel vettük az elszomorító hírt, hogy *Kossuth* Ferenc a függetlenségi és 48-as *Kossuth*-párt illusztris vezére nagy beteg — sőt már e hó elsején az a riasztó hír kelt szárnyra a fővárosban, hogy *Kossuth* meghalt. Hála Istennek ez csak *Hiob* hírnek bizonyult. Az azonban való tény, hogy *Kossuth* állapota komoly ugyan de nem válságos.

Lapunk zártakor örömmel értesültünk, hogy a javulás állandó a szív-működés rendes és az éjszakát is jól tölté. *Kossuth* Ferenc állapota iránt úgy a fővárosban, mint a vidéken nagyon sokan érdeklődnek.

Képviselőválasztások.

Pozsony június 1.

Pozsonyban egyhangulag *Tauscher* Bélát választották meg képviselőnek.

Szucsány június 1.

Láng Mihály drt. a nemzeti munkapárt jelöltjét egyhangulag megválasztották.

Békéscsaba június 3.

Békéscsabáról jelentik: A választás kilenc óra tíz perckor nyert befejezést. *Kristóffy*ra leadtak összesen 1038, *Urszinyre* 952 szavazatot, *Kristóffy*t a fő darabontot tehát sajnos megválasztották.

Idegen tollak.

Nagy zajjal született meg a még nagyobb lármával működik a városunkban megjelenő „Szigetvár és Vidéke” c. társadalmi, közgazdasági és közművelődési hetilap. A nagy hang után azt hinné az ember, hogy valami nagy erkölcsi erő és értelmi töke feszeng benne, ha aztán közelebről szemügyre veszi, látja, hogy mennyire idegen tollakkal ékeskedik. Ilyen idegen toll rajta először is: a politizálás.

Ez a lap, mint a fentebb közölt megjelölésből látszik, minden csak nem politikai lap, oly tárgytól tehát, mely a politika körül forog, törvényileg el van tiltva. Ez a tilalom azonban nem akadályozza őt, hogy tilos területről szedett virágokkal ékesítse magát a tárgyait a tilos politikával szaporítani, tartalmát változatossá tenni igyekezzék. Így jelent meg aztán hasábjain a törvény tilalma ellenére pl. *Hercegh* Sándornak a képviselőházban elmondott egy beszéde

nagyon is aktuális politikai tárgyról és tartalommal vagy legutóbbi 2 számában a *Választó jog* c. vezércikk, mely míg egyrészt a régi választási törvényt vizsgálja, addig másrészt javaslatokat tesz az iránt, hogy az új törvény kiket, hogyan ruházzon föl választói jogosultsággal, a tárgy tehát, mely körül a cikk forog, nyilván politikai.

De ékeskedik ez a lap még idegenebb tollakkal is.

Régi nagy iroinkat olvasván elbámul az ember azon a nagy lelkiismeretességén, amellyel a szellemi tulajdon közti határvonalat megtartani és tisztelni igyekeznek. *Arany* János pl. *Toldijában* mindig pontosan és hűen feltünteti, ha csak egy szót vagy sort vesz is át *Ilosvaitól*, a kinek krónikáiban *Toldi Miklósról* több, a költő által is feldolgozott, adat van megörökítve. Így *Arany* *Toldi-jának* ebben a sorában:

„Ütve „álatatunál” egy csekély halomba” (I. 3 vers, utolsó sor) az *álatatunál* szó van *Ilosvaitól* véve, — ez a sor:

„Vitéz ő szolgálja rudat hányak vala.” (III. 1 vers 4 sor.) egészen onnét van át véve; a következő sorban pedig:

„Bujdosik az „éren” bujdosik a „nádon.” az *éren* és *nádon* szók valók *Ilosvaitól*, de ezeknél az átvételeknél mindig gondosan ki is van tüntetve, hogy azok nem a költő sajátjai.

A *Szigetvár* és *Vidéké*-ben a szellemi tulajdonról más fogalmak vannak. F. é. április 30-an megjelent 18-ik számában *II. Rákóczy Ferenc* című a. és N. B. jelzéssel közölt vezércikkben egész sorok sőt versszak van felhasználva *Szavay* Gyulának: „Vitézi ének *Rákóczy* Ferenczről c. költeményéből (Vitézi ének és más újabb versek, Debrecen, 1905.), anélkül, hogy akár a forrásra utalás történnék, akár a szóserint átvett helyek idézőjel közé téve vagy bármi más módon megjelölve volnának.

Hasonlítsuk csak össze egy kicsit a két szöveget s a helyzet mindjárt tiszta lesz. N. B. vezércikke ezeket mondja egy

Elválás.

Hagy a csókot, a suttagást.
Hidd el, csak fáj most nekem ez.
Emeld fel bátran a szemed.
Nézz rám. Ugy-e már nem szeretsz?

Én is másnak a kebeléről
Szakitottalak el, — Tudom.
Ifju vagy, szép vagy. Mért is jönnél
Vélem a megszokott uton?

Mig oda voltam, belopózkodt
A szivedbe valaki más.
Odáig látok. Ne tagadd,
De ne félj. Hisz nem vagy hibás.

Mért is követnél bizó hittel
Át egy viharos életen —
Nem vagy különb a többinél.
Látom. De ez a végzetem.

Csókolj meg. Így, Ahogyan szoktad
Hunyd le még csodás kék szemed.
S most bucsuzzunk felemelt fővel,
Őszinte szóval. — Ég veled.

Farkas Imre.

Az utolsó baba.

Annuska az első bál után volt s nagyon komoly arccal ült a nyitott almárium előtt. Ettötte volt a nagy utiláda amelyikben a robogó vonat a cókmojkját viszi holnap a fehérhalu zárdába. Az öreg almáriumból abba kellett volna rakogatni a csipkés fehérneműit, az egyszerű zárdai ruhákat s belopna az apa könnyesszékrenyéből elesent francia regényeket. De *Annuskának* nem ment a munka. A tegnapi mámoros éjszakára gondolt még, a fényes báltermekre. Fehér karjait kitérte göndör fejecskeje körül, álmosan kinyújtózott. Ajka rezgett az első mámor emlékeitől s amint a nagy leányság legelső álmával belebámult a délutáni szürkeségbe: gondolatai messze kalandoztak. A szürkeségben a fehérhalu kolostort látta, a jókedvű leányokat s a komoly zárdafőnöknőt. A jóságos fejedelem asszony mintha szelid haraggal nézett volna rá. *Annuska* lehunyta szemeit. Bohó szivecskéjébe úgy érezte, hogy nem tudja többé a régi szelidséggel hallgatni a fejedelemasszony komoly intéseit, nem tud a régi könnyelműséggel dévajkodni a leányokkal s a diákokat nem

nézi többé szembe kisleányos bátorsággal.

Az ósdi almárium helyén mintha óriási ragyogó tükrök lennének. Lehunyt szemein keresztül úgy látta, hogy a fényes bálteremben frakkos fiatal emberek rajongják körül és szédülten esik a táncosa karjaiba. A táncosának nagyon tüzes volt a szeme s *Annuska* lenézte a fal mellett bámészkodó diágyerekeket, amint a fekete bajuszu száj mozogni kezdett és azt mondta, hogy *Annuska* a legszebb leány a bálteremben.

Az asztal közepén rózsák vicitottak a táncosa tüzte bucsuzáskor a hajába. Hullottak már a levelek is, de *Annuska* rózsaszínű fátyolos szemén keresztül nem látta a hervadó levelet. Diadalmas pompájukban mosolyogni látta a rózsákat.

Fejecskeje álmokkal volt tele s míg a nagy utiláda komoran ásitott felé kitért födelével, bohó lelkében a széthányt zárdai ruhák között mosolygó szomorúsággal bucsuzott a kisleányos emlékektől.

Kinézett az ablakon. Az akácfák alatt hangosodni kezdett az utca. A sűrű lombok nevetgélő párokat takartak el. *Annuska* nagyon szomoruan gondolt a holnapi utazás-

helyütt: „És a hazaárulás díjából jóllakott Judások siettek a vett parancsolatot teljesíteni.“

Szávay verse pedig így szól:

„A törvény, melybe jóllakott Judások
Rótták be a vett parancsolatot:
Kifosztott és kitagadott.“

(Idézett munka 1 lap.)

Kétségtelen, hogy itt két kifejezés szó szerint Szávay költeményéből való.

Mondja továbbá a vezércikk: „Ezt látva elcsendesedtek a kuruc nóták is, csak titkon sóhajtott fel itt-ott a nép ajkán“ ..

Ezek a sorok Szávay költeményének következő helyét kivonatolják s ha szövegrint nem is, de tartalmilag abból vannak véve:

„Idehaza csend lett, irtózatos egy csend.“

(Idézett munka 4 lap.)

„Te szegény föld népe, ki küzködél árván,
Te dúdoltad már csak, barázdáid járván,
Te dúdoltad már csak azt a dicső régít:
Tilalmas nótáknak fakó töredékét.“

(Idézett m. 6 lap.)

Mindez azonban még enyhe megítélés alá esnék, ha a vezércikkiről az említett költemény egy terjedelmes szakaszát sajátjaként nem vette volna be cikkébe.

Igy ír ugyanis a továbbiakban: „Elszállott a dal is a puszták szelébe, ujak nem keltek a régi helyébe; üres szárnyal jött meg a fecske, a gólya, déli szélnek nem volt mondanivalója. Harmatozó felhők rodostói égen, kuruc bujdosókat elsiratták régen; lelkük vivódása hullámokat nem ver, elnyelte sok bajuk, utolsó sóhajuk a Marmora tenger.“

Ezek a szép sorok Szávay idézett munkájának 7. lapján így csendülnek:

„Elszállott a dal is a puszták szelébe,
Ujak nem keltek a régi helyébe,
Üres szárnyal jött meg a fecske, a gólya,
Déli szélnek nem volt mondanivalója,
Harmatozó felhők Rodostói égen
Kurucz bujdosókat elsiratták régen;

Lelkük vivódása hullámokat nem ver,
Elnyelte sok bajuk, utolsó sóhajuk
A Marmora tenger . . .“

Ehhez már igazán nem kell kommentár. Amely cikk idegen írótól ennyit és ily módon átvesz a forrás, a szerző megnevezése vagy annak kitüntetése nélkül, hogy a szövegbe illesztett hely másnak a szellemi terméke, arra igazán el lehet, szabad sőt kell mondani a nyilvánosság előtt, hogy idegen tollakkal ékeskedik.

Kritikus.

H I R E K.

— **Istentisztelet Pünkösöd napján.** Fél nyolc órakor csendes szentmise mondja: Tolnay Bertalan, 9 órakor ünnepi szentbeszéd: Tolnai Bertalan káplán. Utána nagymise: Herger József esperes plebános. — 11 órakor csendes szentmise, mondja: Bozókóy Szende házfőnök. Délután ünnepélyes vesperás. A gyűdre zarandokló ájtatos híveket a falu határáig Gedeon Sándor káplán kísérte ki, pünkösöd másodnapján a visszatérő híveket Tolnai Bertalan káplán fogadja.

— **A főispán szabadságon.** Makfalvay Géza főispán, szerdán kezdte meg egy hónapra terjedő szabadságát.

— **Tanácsbíró-választás.** A belső somogyi ref. egyházmegyében a Csorba Ede halálával megüresedett tanácsbíró állásra beadtak összesen 63 szavazatot, amelyből Batta Béla szigetvári kir. járásbíró 45 szavazatot kapott, így őt a bizottság megválasztott tanácsbírónak jelentette ki. — Gratulálunk.

— **Honosítás.** Mandeville Rudolf toponári uradalmi tisztviselőt, aki néhány évvel ezelőtt került Angliából Magyarországra, a belügyminiszter saját kérelmére honosította.

— **Jóváhagyott községi határozat.** Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága Szigetvárnak azon határozatát, hogy az önk. tűzoltóság istállójában éjjelenként tüzvész esetére 3 pár lófogat tartatik készenlétben, jóváhagyta.

— **Előléptetések a megyénél.** Somogyvármegye alispánja Tóth Aladár (földinket) nagyatádi közigazgatási gyakornokot az 1600 koronás osztályba léptette elő. Ifjabb Stephaich Pál dijnélküli közigazgatási gyakornok pedig havi 100 korona segélydíjjal lépett elő.

— **Az országos gyermekvédő liga** javára a nálunk megtartott gyermeknapon befolyt összegekről a következő kimutatást közölhetjük: (A jótékony keresztény nőegylet és az áll. polg. fiu és leány iskolák gyűjtésén kívül melyeket mult számunkban már közöltünk, befolyt még a kereskedők és iparosoktól: Lázits Viktor 4 K, Ocsodál Gusztáv, Ferenc Dávid 3—3 K, Deutsch D. fia Neumann Lipót, Benked József, Takán István, Nagy Ferenc, Spitzer Benő 2—2 K. Ullmann Zsigmond 1 K 50 f. Böhm Amália, Eckstein Dávid, Hoch Ferenc, Pents Márton, Kohn Jakab, Molnár Márkusz 1—1 K Morgenstern Bernát 80 f. Könnyű József 20 fillér. S végül az áll. elemi iskola gyűjtése 8 K 14 fillér. A befolyt összeget az előljáróság rendeltetési helyére juttatja.

— **Polgáriskolánk kirándulása.** A helybeli polgári fiúiskola f. hó 7-én délután Siklós—Harkányra és Gyűdre indul és 18-án este jön vissza. A leányiskola 8-án indul a déli vonattal a mozsgói erdőbe. E kirándulásokon a felnőtteket is szívesen látjuk. A fiúiskolával való kirándulás a felnőtteknek 10—12 koronába kerül. A mozsgói erdőbe való kirándulásra pedig ki-ki magával hozza uzsonnáját. Jelentkezhetni lehet június 5-éig az iskola igazgatóságánál. Az igazgatóság.

ra. A vónat messzire robog el vele az akác-fás utaktól s a tíz hónapon keresztül a komoly zárdafalak között csak gondolnia lehet a táncosára akinek jóformán még a nevét se tudta. De azért hitte rendületlenül, hogy a fekete bajuszos fiatal ember beállit majd fekete ruhában a papához s megkéri a kezét. A papa nagyon komolyan beszél a mamával, aztán behívják őt is. Pirulni fog ő is mint tavaly az Etelka nővére, de nem ellenkezik. Erősen hitte, hogy így történik minden.

Az ablak alatt vidáman haladtak el a kis barátai. Annuska most komolyan üdvözölte őket és szegénykékre titokban nagy-leányos büszkeséggel nézett. Ők még játékon török a fejüket s legfeljebb ha gimnázista gyerekek mennek lármásan a lépteik nyomán.

Az utca végén egy ismerős alak tűnt elő. Annuskának hirtelen dobogni kezdett a szíve. A táncosa jött füttyörészve, vidám lépésekkel. Eleintén csak a termete bontakozott ki a homályból, aztán látható lett a felkunkorodó kis fekete bajusz. Dobogó szívvvel bekapta a fejét és a függöny mögé húzódott. Aztán megröstellte féltékenységét s kihajolt bátran az ablakon. Eszébe jutott, hogy ő nagyleány s a fiatal ember kitalálja nevetni a kisleányos féltenségért.

Az elhaladt előtte. Fel se vette a le-

jét, Talán azt se tudta, hogy Annuska néz ki dobogó szívvvel a nyitott ablakon. A tul-só oldalon magas szép leány intett feléje. Annuskának elszorult egyszerre a szíve. A leány belekapaszkodott az ő táncosa karjába s egymáshoz simultan, suttogva jöttek vissza az akácfas uton.

— Kicsi menyasszonyom — csak ezt hallotta s valami soha nem érzett szomorúság facsarta ki szeméből a könnyeket. A fekete bajuszos fiatal ember már eltűnt a leánnyal a feketedő utcán s Annuska nagy szomorúságában zokogva borult az ablakra:

— Hát miért tűzte a hajamba a vérpiros rózsákat . . .

A szobában félhomály volt. Annuska támoiyogva ment a régi nagy karosszékhez. Az ablak alatt elhaladó fekete alakokat nézte s úgy hitte: minden szomorúság ráborult, szeretett volna már a kolostorban lenni. A kolostor csöndes, a nagy fehér falak közé nem tolokodik be a csalódás. A fejedelem-asszony szigorú arca csupa jószág . . .

A szolgáló behozta a lámpást. Annuska letörölte a szeméről a könnyeket. Erős akart lenni nagyleány, aki bátran néz szembe a csalódásokkal.

Mert bizonyosra vette, hogy ez a szomorúság örökké tart és nem felejtí el soha a fekete bajuszt.

Az uti ládába rakosgatni kezdett. Lassanként üres lett az öblös almárium. A hátsó zugsból egy nagy kékszemű baba mosolygott elé. Annuska utolsó babája. Szomorúan vette a karjára. Megsimogatta a haját, eligazította a ruháján a fodrokat. Egy pillanatra a könnyei mögött elmosolyodott. A hajas baba elvitte emlékeit elmúlt időkre, az aranyhajú selymes ruhájú babakisasszonyok közé.

Véletlenül az asztalra tévedt a tekintete. Az asztal közepén ott hervadtak még a rózsák. Az arcáról eltűnt újra a mosoly és könny szökött a szemébe: karjai lehanyatlottak. Az utolsó baba csörömpölve hullott a padlóra.

Ott feküdt a baba kisasasszony összetörve az asztal mellett. Alvó kék szemei kihullottak. Ruhája szánalmasan összegyűrődött a zuzódásoktól. Annuska elpityeredve borult a darabjaira. Fájdalmában úgy érezte, hogy elvesztett mindent. Megcsalta a fekete bajuszu fiatal ember és elhagyta az utolsó babája.

Aztán szomorúan szedte össze a babakisasszony darabjait. Odakusztott az asztalhoz, a hervadó virágokhoz és zokogva csókolgatta a hulló rózsá leveleket.

Almássy Gyula.

— **Gyújtogató villám.** Istvándiból írják nekünk, hogy a kedd délutáni óriási zivatar alkalmával a villám beütött Szabó Jakab János ottani polgár kamrájába, melyett porrá égetett. Az épület biztosítva volt, de azonkívül a kár 300 korona.

— **Megyebizottsági tagválasztás Darányban.** Rusa Ernő dr. szigetvári kir. közigazgató lemondott a darányi választókerület megyebizottsági tagságáról, miért is Darányban pótválasztást rendelt el a törvényhatóság. A pótválasztást a héten ejtették meg Prinke Sándor földbirtokos elnöklésével. A leadott 188 szavazatból Fuchs Mór 97-et, Balog István 86-ot kapott. A választási elnök e szerint Fuchs Mór barsi lakost a darányi választókerület megválasztott megyebizottsági tagjának nyilvánította ki.

— **Tavaszi korona.** Május hó 31-én tartotta a szigetvári esperes kerületi papság tavaszi gyűlését a szomszédos Mozsgó községben. A gyűlést sz. mise előzte meg, a melyet Hirling Nándor, mozsgói plebános, esperes kerületi jegyző mutatott be a Mindenhatóknak. Szt. mise után kezdetét vette a gyűlés Herger József kerületi esperes elnöklése alatt. A jegyzőkönyv felolvasása után az írásbeli kidolgozásra kitűzött tételt olvasta fel Bók József bogdásai káplán, a melyet a jelenlevők nagy tetszéssel fogadtak. Rendkívül gyakorlati és életbe vágó kérdés képezte a felolvasás tárgyát, a mennyiben a mai társadalom legnagyobb betegségeinek orvoslása a gyakori sz. áldozás feltétele indító okai, módosítai lettek megbeszélve. A felolvasást a lelkipásztorkodás egyes fontosabb ügyeiről folytatott eszmecsere követte. Ezután pedig a házigazda látta szívesen vendégeit asztalánál a jelenlevőket.

— **Megkezdődtek az adó tárgyalások** és javában folynak a városház közgyűlési termében — s mint már megirtuk valószínű hogy az egész hónapban eltartanak. Most a járásbeli községekkel tárgyalnak, végül pedig a szigetváriakra kerül majd a sor.

— **Lopás.** Mint tudositónk jelenti, hétéfőre virradóra Sár János darányi lakos kárára, annak padlásáról 22 kilogramm szalonnát, egy sonkát és füstölt húst, összesen 60 korona értékben, eddig ismeretlen tettesek elloptak. A csendőrség a nyomozás során a környékbeli cigánykaravánoknál kutatást tartott, de eredménytelenül. A további nyomozás mindazonáltal folyamatban van.

— **Baleset játékközben.** Sajnálatos baleset hírével közlik velünk. Ugyanis a m. héten Nemetújfaluban Vesztergom Péter közműves Rudolf nevű 4 éves kis fia a szintén hasonlókorú Grosz Jánosnal egy gyermekkosziban ült, melyet Lempel Mária, Örzse és István 6—7 éves gyerekek húztak, — s amint fordulni akartak a kis kocsi az árokba dőlt s a Grosz fiu a 4 éves Vesztergom Rudolfra esett, kinek a jobb karja eltört. A szerencsétlenül járt gyermeket beszállították a szigetvári kórházba.

— **Elhagyott kirándulás.** A pécsi M. Á. V. Olvasóköre június hó 5-ére pünkösdi másnapjára tervezett kirándulását a különvonat megtagadása miatt július hó 2-ára halasztotta, a melyről értesítette az érdekelt szigetvári köröket és hivatalokat s egyben kérte arra az alkalomra szíves jó indulatokat és erkölcsi támogatásukat.

— **Mit tárgyal a város?** Mint értesültünk a képviselőtestület legközelebbi ülése valószínűleg szerdán lesz, melynek fontosabb tárgyai a következők: 1. A Rákóczi utca vízvezeték építésére beérkezett ajánlat. 2. Báró Wenckheim utcai háztulajdonosok kérelme vízvezeték létesítéséért. 3. A jövő évi községi közmunka mérvének és váltásdíjának megállapítása. 4. A plebánia hivatal kérelme egy templomi diszablakhoz való hozzájárulás és gyalogjáró készítéseért. 5. A Dalosegyesület segély kérvénye. 6. Nagyatád megkeresése a staggione szinikerület létesítése tárgyában. 7. N. Váty község vásártartási kérelme. Illetőségi, települési ügyek.

— **Születés, házasság és halálozás.** A szigetvári anyakönyvi hivatal május havi kimutatása szerint született 7 fiu, 7 leány, összesen 14. — **Házasság.** Udvary Ferenc r. k. Maretics Mária r. k. — Wolf Gyula r. k. Boronkay Mária Ilona r. k. — Sárközi József r. k. Kovács Anna r. k. — **Halálozás.** Haragovics József 64 éves. Horváth István 28, Petes Zsuzsánna 23 (korház), Kuszinger Mihály 6 nap, Kereszturi Erzsébet 15 hónapos, Kiss János 63 (korh.) Novák József 8 év (korh.) Hugyecz József 70 (korh.) Lovrisa Lőrinc 56 (korh.) Fekete Istvánné 44, Stenhura Aranka 11 év, Marton Mihály 85 (korh.) Geszti István 72. özv. Bók Jánosné 59 (korh.) Jónás Rozália 74, Lukács Erzsébet 2 év (korh.) Szentgyörgyvári Mária 23 (korh.) Gazdag János 88. Hauser Antalné 32 (korh.) Kocsis Lajos 60 (korh.) Bogdán József 75 (korh.) Németh Imre 69 (korh.) Rozán Józsefné 66 (korh.) Spengler Anna 24 (korh.) Glück Ferenc 25 (korh.) Összesen 25.

A nyár veszedelmei és a csecsemők. A csecsemőkör halandóságának legnagyobb százalékát a nyári megbetegedések szolgáltatják. Ezek közül is a legveszélyesebb a hasmenés, a gyermekek gyomorbélhurutja, mely elég gyakran pár nap alatt kioltja a csecsemő életét.

A gyomorbélhurutot többnyire a tej baktériumai okozzák, melyek a nyári hőségben rohamosan szaporodnak és a tej bomlását is előidézik. A tehéntej nemcsak akkor veszélyes a gyermekeknek, ha már láthatóan bomlásba fordult, hanem akkor is, ha a bomlási processus eredményei éppen ezért kiküszöbölendő lenne a tej a gyermekek étrendjéből a forró évszak idején.

A meleg időjárás alatt a tehéntej csak olyan alakban adható a gyermeknek, mely a mellett, hogy a tej alkotórészeit bomlásra nem képes állapotban tartalmazza, tápláló és könnyen emészthető anyagok hozzáadásával kifogástalan táplálékot képez. Ilyen követelményeknek felel meg az általánosan ismert Nestlé-féle gyermekliszt.

Tanügy.

— **Felvétel rajztanítói tanfolyamra.** Hauptmann Pál helybeli közs. ipartanoneiskolai tanítót a vall. és közoktatásügyi miniszter a temesvári áll. ipari szakiskolában kétszer 7 hétig tartandó iparisk. rajztanítói tanfolyamra felvette.

— **A madarak és fak napját az áll. el. iskolánk** múlt hó 27-én tartotta meg. Az ünnepélyt megelőzőleg a tanulók d. e. 8 órakor istentiszteleten vettek részt, melyet Bozoky Szende zárdafőnök tartott. Ezután az iskola udvarán Herceg József igazgató megnyitójában buzdította a gyermekserget a madarak és fak szeretetére és megbecsülésére. Majd Farkas Gyula tanító tanulságos utazását adta elő, mely a gyermekek érdek-

lődését teljesen lekötötte. Az ünnepélyen a növendékek hazafias és alkalmi dalokat, verseket, egyes madarak életrajzát váltakozva adták elő. D. u. 1 órakor zászló alatt a tanítók vezetésével a községi erdőbe rándultak ki, hol a vendégek és szülőkkel a legnagyobb örömben, különféle játékokkal töltötték el a felejthetetlen napot. Alkonyatkor vidáman dalolva indult vissza a kis sereg. Megérkezésükkor a község végén a „Hymnus“-t énekelték el és a zászlót az iskolához visszakisérték, hol Farkas Gyula tanító tolmácsolta Herceg József igazgatónak a növendékek künn töltött örömet és a „Hymnus“ éneklése után pihenőre tértek.

Törvénykezés.

§ **Elítelt párbajozók.** Mandeville Frigyes szigetvári és Szó Lajos hobbi gazdasztek párviadal vétsége miatt állottak hétfőn a pécsi törvényszék előtt. A párbaj előzménye az volt, hogy Szó Mandeville előtt valamit mondott Hegyessy János szigetvári főszolgabíróról, ki azt masoknak is elmesélte. Emiatt Szó provokálta Mandeville-t. A párbaj ez év január 26-án a pécsi városi tornacsarnokban folyt le — s Mandeville súlyos sebesülésével végződött. A bíróság Mandeville-t 3 napi, Szó-t pedig 15 napi államfogházra ítélte.

Irodalom.

— **A „Kultura“** ötödik száma is beváltotta az ígéreteket, amelyeket megjelenésekor hirdetett és úgy szerkesztés, mint kiállítás tekintetében méltó feltűnést keltett. Hogy pedig ez a vidéken szerkesztett lap mennyire megfelel hivatásának, azt leginkább az a nagy elterjedés igazolja, amely a lap fennállása óta tapasztalható. És éppen ennek a nagy elterjedésnek a kifolyása az, hogy a „Kultura“ Ámon Vilmos szerkesztésében és a Röttig Gusztáv és Fia soproni cég kiadásában július hó elsejétől már nem havonta, hanem két hetenként fog megjelenni ugyanazon előfizetési áron és kiállításban mint az eddigi havonta történt megjelenés mellett (negyedévenként 5 kor.)

A „Kultura“ 5. száma a következő tartalommal jelent meg:

Consul: A magyar kultura. Szávay Gyula: A fülemile. Lux Terka: Fák az utszélen. Begyáts László: Görög derű. Zsirakay János: Ács Feliciánné. Köveskúti Jenő: Halálra készen. Homok: A macska. Thomée József: Vén mesemondó dajkám. Petrik Béla: A művészi fényképezésről. Harsányi Lajos: Nocturno. Györy Jenő: A „Szuwarow“. Mészáros Sándor: A fekete várban. Dr. Paulovits István: Petőfiné két ismeretlen levele. Gyóni Géza: Takór előtt. Ámon Vilmos: Az idegasszony. Skita Ervin: A közönség. Albert József: A préda. Köveskúti Jenő: Török költők. Dr. Paulovits István: Baló Tasziló költeményei. Munkácsy Sándor: Színház. Havas Zoltán: Le salon. Ifj. Remetey Dezső: Budapest új állatkertje. Művészeti krónika. Regéczy-Nagy Béla: A keramikáról. Röttig Odó: Műpar, Györy Jenő: Ex libris gyűjteményünk elrendezése.

Berkes Antal: Külvárosi utca. Szenes Fülöp: A művész leánya. Árvák: A kis hamis. Ágoston Ernő: Szilágyi A. exlibrise. Palla Jenő, Markhot A. Szalay Pál: K. Fangh Dezső: Könyvdisztek. Bacsa Endre: Az álom. Grabowsky Antal: Osztokodás. Az erdőben. Faragó Géza: Nehéz feladat. A kód. Petrik Béla: Szobafelvétel. Erdei út. Szövegképek.

Tarka krónika.

Mai cselédok.

Az egyik helybéli emeletes bérházban — véletlenül a következőket hallotta meg egyik barátunk, midőn az urnő a távozó cselédhez így szólott.

— Itt a könyve, Julcsa. Sok kifogásom volt maga ellen, de azt beösmérem, hogy tisztességesen viselte magát, nem lopott el semmit.

Julcsa (gunyosan). Van is maguknál lopni való.

Nem segített.

A tanítónak feltűnik az, hogy a kis Janinak egészen jó a számtani feladata. Ezért a szemét szigorúan villogtatja az okuláré mögött és kérdi.

— Mond csak Jani, ugye segített neked valaki a számtani példa elkészítésében.

— . . . . .

— Nő ne tagad! Én azt is tudom, hogy a Grün Náci segített.

— Nem. Nem segített.

— Ne hazudj mert . . .

— Isten bizony igaz, hogy nem segített, mert ő egészen egyedül csinálta.

Hátha adócsináló.

Most a hogy folynak nálunk az adótárgyalások, hát egy barátságos uriember megszólítja a napokban a piacon sertést áruló pettendi atyafit.

— Milyen volt a tavalyi termés bácsi és hogy mutatkozik az idén?

— Hát biz a nem lehet mondani, hogy ilyen vagy olyan, így vagy úgy, hanem hát éppeg, hogy csak nő.

Mikor mosolygva tovább megy a kedélyes ur, hát kérdi a mellette álló atyafit.

— Te János, hát mér nem montad, hogy jó termést adott tava az Ur ő szent fölsége.

— Hadd-e komám, hátha ez az adócsináló, osztán többet kéne fizetni.

Féltékeny férj, féltékeny feleség.

Szemrevaló, csinos menyecske állott meg szemlesütve a napokban a legfiatabb szolgabíró előtt és szomorúan panaszkolta el baját, befejezván sűrű könyhullatások között e szavakkal:

— Félt az uram nagyon tekintes ur. Nem tudom már tovább kiállani a szekirózást.

A bíró mosolygott a szép asszonyra s megkérdezte tőle incselkedőleg:

— Hát aztán nincsen valami oka az urának arra, hogy féltesse magát?

— Dehogyan van, dehogyan van lelkem — szabadkozik a menyecske — hiszen olyan vagyok hozzá, mint a kezes bárány.

— No majd a lelkere beszélek az urának, hogy ne féltse! — válaszolt a bíró s engedte, hogy távozzék a panaszos, kinek a nyomában nemsokára belépett egy derek, hatalmas természetű férfi.

— Panaszom van! — szólott.

— Nos, halljuk.

— Félt a feleségem, nem lehet azt már tovább kiállani.

— Nem adott okot rá?

— Dehogyan adtam kérem, nem vétek

én ellene még álmomban sem.

— Jól van, elmehet, majd becsitálom magukat együttesen, azután eligazítjuk a bajt.

A polgártárs elment s nem telt bele egy óra, egy összekarmolt képű leány és egy dagadt orru legény instanciázott!

— Hát veletek mi történt?

A legény felelt.

— Megvert az a buta, hosszú ember!

A leány bozzá toldotta.

— Engem pedig annak a felesége!

A szolgabíró tisztában volt a helyzetrel és sem a panaszkodó férjet, sem a panaszkodó asszonyt, akik olyan hűségesek egymáshoz, mint a parancsolat, nem céduláztak be békéltetésre.

Különfélék.

Cseresznye ecetben. Néhány liter fekete cseresznyét kimagozunk, minden fél kiló kimagozott cseresznyére 25 deka cukrot és 1/8 liter finom borecetet számítunk. A cukor felét az ecettel megfőzzük és forrón a cseresznyére töltjük. Másnap leszűrjük az ecetes levet, felforraljuk és újra a gyümölcsre töltjük. Harmadnap a cukor másik felével felfőzzük, a cseresznyét néhányszor felforraljuk benne, majd ezeket üvegbe rakva, a levet még sűrűbbre főzzük és ha langyosra lehült, rátöltjük és másnap bekötjük az üveget.

A keztü megóvása. Keztüöt legjobb ezüst vagy selyempapírosban tartani. Nem jó a keztüöt kiforgatni, mert ezáltal elveszti szép alakját. Mikor a keztüöt először felhuzzuk, első sorban a négy ujjat kell a keztübe bujtatni. Csak ha ez megtörtént, szabad a hüvelykujjal megfelelő helyére csusztatni. Ezután még egyszer végigsimogatjuk az ujjakat s begomboljuk a keztüöt. A keztü azon részét, mely a kézcsuklót fedi, nem szabad erősen meghuzni, mivel ott a bőr gyöngébb s könnyen elszakad.

Hajápolás. A barna haj színét legjobban úgy tartja meg, ha valamilyen diókérszítménnyel kezeljük. A dió takarójából készült kivonatokat azonban megvan az a rossz tulajdonsága, hogy a hajnak fénytelen, fakó színt ad, míg a haj természetes színe a legtöbb esetben kissé fényezett. Amellett nem szabályozható, nem alkalmazható és a barna haj ezérnyi színdárnyalata ellenére is csak mindig egy és ugyanazon tónust kölcsönzi a hajnak. Ezért barna és fekete haj kezelésére sokkal jobb a perzsa hajfestő, mely Keleten — hol pedig ugyancsak értenek a kozmetikához — ösidők óta közkedvelt pipereszerig nálunk, talán azért, mert kissé fáradságosan szerezhető meg, alig ismerik.

Gondolatok.

Péterfy Tamástól.

Aki sokat beszél, vagy sokat tud, vagy sokat tudhatna.

Csak egyszer lehet igazán szeretni, hanem azután rájön az ember, hogy az sem volt igazi.

Csak akkor nem jó meghalni, amikor mások is akarják.

A magyar ember jó eszmát sem tud csinálni politika nélkül.

Az ember leghamarabb boldog, ha jól lakik, de boldogtalan, ha nem tud többé szeretni.

Hizelgés — a kétlábú marhák vakarója.

A nő, ki mindenkinek tetszeni akar: becsutelen, — mégis oly csekély azon férjes nők száma, akik öltözködésben mindenkinek tetszeni ne akarnának.

Idővel változik minden, — egy agyból jön a nemes eszme és a gonoszság, — de nem egyidőben.

A rendjeleket nem azért viselik, mert van, hanem mert sok másnak nincs.

Mily rosszul alkalmazza némely ember a tudását és más mily jól gazdálkodik a tudatlanságával.

Közgazdaság.

Terjed a peronoszpóra. A szőlőgyilkos ellensége a peronoszpóra, máris föllépett. Rendes körülmények közt június elején szokott jelentkezni. Az idén azonban nagyon sietett. A múlt esztendőben is ez a betegség pusztította el a szőlőtermésünket. Most még egyes helyeken nagyobb arányunak ígérkezik a pusztítás. Védekezni ellene csak az állandó permetezéssel lehet. A múlt évben Baranyából hoztak hozzánk szép szőlőt s azok beszélték, hogy ők úgy védik meg szőlőtermésüket a peronoszpóra pusztításától, hogy jóformán minden héten megpermetezik a szőlőjüket. Nálunk sincs más mód, ha a szőlőtermést meg akarjuk menteni, mint minél többször permetezni kell. Nem az a fő, hogy erős oldattal permetezzünk, hanem az, hogy gyakran.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. Filozofus. Köszönettel vettük. Szívesen látjuk máskor is. Üdv!

Aliquis. Némi simitással esetleg sorát ejtjük.

Egy kíváncsi előfizető. 1. Nem illik. 2. Dacára, hogy ellenfelünk és ellenségünk, de azért olyasmire nem vagyunk kaphatók. 3. Annak az urnak igaza volt. 4. A krakéreskedés nem hőstett. 5. Egyiksem.

V. G. né. Nem hiba, de igazán finom leány elkerüli az ilyen kínálást. Önnek volt igaza.

Olga. A „Sárga liliomot” nem Molnár Ferenc, hanem Biró Lajos írta.

K. B. Vegyen gramofont és hagyjon nekünk békét.

Nem közölhetők. Tanulmányfő, Lord. Orgona és A nyári éjszaka.

HIRDETÉSEKET

jutányos árért vesz fel

a kiadóhivatal.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint
Arak 50 kilogramonként értetődnek.
Szigetvár, 1911. június 2-án.

Buza	—	K 11,30	11,40
Rozs	—	7,80	8.—
Árpa	—	7.—	—
Zab	—	9.—	—
Tengeri	—	7.—	—
Bükköny	—	9.—	—
Bab	—	12.—	—

Budapesti áru tőzsde.

Határidő üzlet.		Mai árak.
Buza októberre	—	11,27
Buza áprilisra	—	12,28
Rozs októberre	—	9,34
Zab	—	7,75
Tengeri májusra	—	6,53
Tengeri júliusra	—	6,65

224 szám.
1911 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VI ker. kir. járásbíróságnak 1910 évi Sp I 2257/3 számú végzése következtében dr. Szily Ádám ügyvéd által képviselt Pannónia Magy. Irod. Intézet javára 100 K 80 f. s jár erejéig 1911 évi febr. hó 25-én fogamatosiott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt 800 koronára becsült következő ingóságok u. m. 2 ló és 1 hintó nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szigetvári kir. járásbíróság 1910. évi V 33/6 számú végzése folytán 100 K 80 f. tőkekövetelés ennek 1908 évi május hó 1 napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 75 K 54 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Barcsan alperes lakásán Országút utca 171 sz. alatt leendő megtartására 1911 évi június hó 9-ik napjának d. e. 11/2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Szigetvár 1911. évi május 27 napján.

Klie János
kir. bir. végrehajtó.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóviz. Kiváló eszköz erre

a mohai
„ÁGNES”
FORRÁS

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénavsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, légső és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz

Főraktár:

OSGSODÁL GUSZTÁV
kereskedésében SZIGETVÁR,

Eladó

„Szigetvári takarékpénztári
részvény“ 25 darab

darabonként is, darabja 600 koronáért
és 600 koronának 1911 január 1-től az
eladás napjáig számított 5% kamatáért.
Cim a kiadóhivatalban.

Külön bejáratu

butorozott szoba

kiadó.

Cim a kiadóhivatalban.

KÖRÖSI L.

uri- és női cipész

Szigetvár, Rákóczi-utca 3. szám.

Készít mindennemű és legújabb divatu uri-, női és gyermek cipőket, csizmákat, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, jutányos árban, gyorsan és pontosan. Javítások elfogadtatnak. Levelező-lap általi meghívásra vidékre is elmegyek.

UNION HORLOGÈRE

NEMZETKÖZI
ÓRAGYÁRTÁSI
TÁRSASÁG

BIEL
GLASHÜTTEYS.

Legjobb szerkezetű zsebóráinak egyedüli elárusítóhelye
Szigetváron Bárvarth Károly órásnál.

GENF

A legfinomabb
kolozsvári
gyógy- és pipere
szappanok,
valamint
fog crém és
fog porok
és a valódi

Johanna Mária Fariņa
Kölni viz

kapható:
Kozáry Ede
könyvkereskedésében
Szigetvár.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlitatnak:

Locomoblok és cséplőgépek, benzinmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, lóhereszéplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kéveköto-aratógépek, szénagyűjtők, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvatógépek, Planet Jr. kapálók, kukoricza-morzsolók, szeoskavágók, répavágók, darálók, őrlőmalmok, egytemes aczélek, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.